

Volk van God, geliefde broers en zussen van Jezus Christus, gemeente door de heilige Geest, u/jij welkome gast/vrienden/buren,

[dia1.1] Een puzzelstukje...

Twee week geleden heeft iedereen die in de kerk was zo'n klein stukje van die grote puzzel gekregen. En het ging er toen over dat ieder mens eigenlijk zo'n puzzelstukje is.

Want ga maar na: elk puzzelstukje is verschillend, is anders. Maar ieder stukje is wel nodig om de puzzel compleet te maken.

Zo is ieder mens uniek – [dia1.2]zoals ik, zoals u, zoals jij is er maar één (en misschien zeg je: gelukkig wel!). En tegelijk is [dia1.3]ieder mens nodig, om met wat ie kan of met wat ie heeft een ander te helpen, of om met wat ie niet kan of heeft geholpen te worden.

[dia2]Ieder mens is anders dan een ander mens. Maar dat is geen reden om je vervolgens lekker individualistisch niks van een ander aan te trekken en langs elkaar heen te leven. Nee, *juist omdat iedereen verschillend is*, hebben we elkaar nodig, vullen we elkaar aan, maken we samen de boel compleet. Juist door onze verscheidenheid kan niemand gemist worden!

En dat moeten we vooral ook tegen elkaar zeggen en aan elkaar laten merken: ook al zie jij er anders uit dan ik, ook al doe je anders, denk je anders – je bent net als ik mens en we vullen elkaar aan en hebben elkaar nodig.

Dat geldt voor willekeurig iedere levensgemeenschap (een land, een stad, een gezin), het geldt zeker voor een kerkelijke gemeente.

In de bijbel wordt zelfs gezegd dat de kerkelijke gemeente [dia3]een lichaam is (we hebben dat net in Efeziërs 4 nog weer gelezen). Een lichaam bestaat immers ook uit allemaal verschillende lichaamsdelen, en tegelijk is ieder deel nodig juist om dat ene lichaam te vormen.

Alleen is de kerk niet zomaar een lichaam, nee het is het lichaam van Jezus Christus. Hij is het Hoofd, en dat is de reden waarom mensen die in Hem geloven, als zijn lichaam bij elkaar horen. Daarom - als u christenen aantreft die alleen maar op zichzelf leven en die zich niks gelegen laten liggen aan anderen, die nergens bij willen horen, die met wie ze zijn of wat ze kunnen of hebben niks voor een ander doen – dan klopt er iets niet.

Want dan is het net als met deze **puzzel**: dan blijft het een doos met losse stukjes, allemaal individuutjes, iedereen los van elkaar, geen eenheid. Zo zie je nooit hoe het compleet is, ontdek je nooit hoe mooi de puzzel juist in haar geheel is.

Als kerkmensen, als christenen op zichzelf blijven, niet doen waarvoor ze er zijn, dan ontdek je nooit wat de kerk is, hoe de kerk bedoeld is, wat de kerk behoort te zijn.

[dia4]Dat risico loopt de kerk al eeuwen.

En als je naar de geschiedenis van de kerk kijkt, zie je dat het op dat punt heel vaak mis gaat. Wanneer de apostel Paulus een brief schrijft aan de christenen in Efeze (een stadje in Turkije dat niet meer bestaat), dan roept hij hen op de eenheid te bewaren. Hij doet een indringend appel op hen. Het is allemaal [dia5]één wat de klok slaat: één lichaam, één geest, één hoop, enz. Blijkbaar vond Paulus het nodig daar de aandacht op te richten. Maakte hij zich op dat punt zorgen. Misschien had het te maken met het verschil tussen christenen uit de Joden en christenen uit de heidenvolken. In het vorige hoofdstuk had Paulus laten zien dat het wonder bijzonder was gebeurd, dat niet-joodse volken door geloof in Jezus Christus werden opgenomen, werden ingelijfd in het aloude Godsvolk. Romeinen, Grieken, Turken, Nederlanders – ze mogen bij het volk van God gaan horen zonder dat ze Jood worden, zonder dat ze besneden werden, zonder dat ze de hele Joodse wet en alle regelgeving moeten overnemen.

Dat is geweldig! Maar het was zeker voor sommige Joodse christenen onacceptabel – zij hielden juist vast aan het Jood-zijn, aan het besnijden, aan alle wetten en regels.

Het zou maar zo kunnen dat dit de christenen in Efeze uit elkaar dreef.

En is dat niet heel herkenbaar? Dat je een bepaalde opvatting of zienswijze of een bepaald gebruik zo principieel gaat laden, zo belangrijk gaat maken, dat je het daarmee op de spits gaat drijven. En dat er daardoor [dia6]verwijdering, of scheuring komt?

Mensen die niet meer door één deur kunnen, die niet meer samen aan één avondmaalstafel willen zitten, die niet meer tot één kerk willen behoren.

Terugkijkend op 6½ jaar predikant zijn in Hattem-Noord doet het me nog steeds pijn als ik denk aan al die broers en zussen met wie we één zijn in het geloof in Jezus Christus, en die toch weg zijn gegaan, die een eigen kerk stichtten (de zoveelste denominatie), of die een kerk van eigen keus en smaak zochten.

Er zijn er ook weggegaan omdat ze niet, of niet meer in God geloofden. Dat doet ook intens verdriet en geeft nogal ´s een machteloos gevoel.

Maar dat is wel anders. Want het geloof kan je aan niemand geven, je kunt je best doen, je kunt het voorleven, maar uiteindelijk kun je er niks aan doen. Maar de eenheid moeten we wel bewaren, en daar kan je zelf wel heel veel aan doen. Dat is een opdracht zelfs!

[dia7]En het is mooi dat we de afgelopen jaren substantiële vooruitgang hebben geboekt in de samensprekingen met de CGK en de NGK hier in Hattem. We hebben elkaar over en weer erkend als kerken van Jezus Christus, we hebben gezamenlijke diensten gehad, we doen dingen samen. Maar wat gaat het langzaam, en moeizaam soms. En wat hechten we nog vaak aan eigen cultuurtjes en het gelijk van de eigen geschiedenis...

Het is het indringende appel van de apostel Paulus: ga de weg die past bij de roeping die u hebt ontvangen. Dat betekent: als je gelooft in Jezus Christus als je Heer en Bevrijder, dan verandert er wat bij je. Dan kun je het niet laten zoals het was. Dan kun je maar niet meer zo je eigen gang gaan. Als Jezus je Heer is, dan past daar een stijl van leven bij, een bepaalde houding (attitude). En waarin bestaat die? Niet in betweterigheid en het opgeheven vingertje en het een ander de les lezen – zoals nog zo vaak gedacht wordt als het om christenen gaat...

Nee, het is eerder precies andersom. Volgeling zijn van Jezus Christus wordt zichtbaar in bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld. Het wordt concreet in het elkaar verdragen, juist wanneer je ergens van mening over verschilt. In het bewaren van de vrede, de eenheid onder elkaar. Daaraan moet een christelijke kerk te herkennen zijn.

Maar wat valt dat in de praktijk dan vaak tegen. Wat is er nog een zonde. En gebrekkigheid. Wat een gebrokenheid.

Alleen, dat mag dus geen doekje voor het bloeden zijn, daarmee kunnen we alle fouten niet schoonpoetsen, helemaal niet. Want de norm ligt hoog: gij zult één zijn!

Maar waarom? Waarom die eenheid? [dia8]Waarom al dat één, één, één?

Dat kan ook beklemmend en beknellend overkomen. De nadruk op eenheid kan – waar we het in het begin over hadden – ook dat feit dat jij uniek bent en dat iedereen verschillend is, om zeep helpen. Een uniformiteit vragen die alle eigenheid wegdrukt. ´Zo zijn onze manieren en je hebt je maar aan te passen...´

Voor alle duidelijkheid: dat is niet de eenheid waar het in de bijbel over gaat.

De eenheid waar Paulus het over heeft is juist bedoeld om je eigenheid tot z´n recht te laten komen. Denk even weer aan die puzzel: [dia9]jij bent onmisbaar - *juist zoals je bent* - in het grote geheel. Juist binnen dat totaal kom je tot je recht, tot je doel, kun je zijn wie je bent.

Daarom is die eenheid zo belangrijk.

[dia10] En ten diepste moet die eenheid er zijn omdat Jezus Christus één is. We hebben één Heer. Niet vele heren, slechts één. En vormen daarom als zijn volgelingen niet vele lichamen, maar slechts één, de kerk. En we worden gevoed vanuit één Geest. En er is maar één geloof (en dan gaat het om de geloofsinhoud. Het geloof dat maakt dat je zegt: Jezus is Heer.) En er is maar één doop, die je ontvangt, en waardoor je bent opgenomen in het lichaam van Christus, waardoor je lid bent van de kerk. En we hebben één God en Vader.

Inderdaad: het is ook allemaal één!

Zie je trouwens, hoe mooi de drie-ene God hier aanwezig is: [dia11] Geest, Heer en Vader?!

God is drie-in-één. En daarom moeten ook wij die [dia12] bij Hem horen, die van Hem zijn, die Hem eren en dienen veel-in-één zijn.

Dat één zijn, die eenheid bewaren, kan maar op één manier: [dia13] bescheiden, zachtmoedig en geduldig zijn.

En ik weet niet hoe het u/jou vergaat, maar als ik die woorden hoor of lees, dan moet ik gelijk denken aan Jezus. Ze zijn Hem op het lijf geschreven. Met als ultieme daad [dia14] zijn lijden en sterven op het kruis. Ergens in het Oude Testament staat al voorspeld dat Hij zich *als een lam naar de slachtbank* zal laten leiden.

Mijn intredepreek op 30 januari 2005 ging over de voetwassing. Over Jezus die op [dia15] zijn knieën ging voor zijn leerlingen en hun voeten schoonmaakte. Jezus, die de minste wilde zijn, die gekomen was niet om te heersen maar om te dienen. Wat we net gelezen hebben in Filippenzen (en ik blijf dat een van de meest indrukwekkende gedeelten uit de bijbel vinden): *Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, heeft Hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood...*

Dat is toch onvoorstelbaar: de Zoon van God die voor jou op de knieën gaat. Die slavenwerk doet. Die zich voor jou laat doodmartelen op het vervloekte kruis.

Dat is liefde! Zoveel liefde!

[dia16] Als je weet dat Jezus dit voor je gedaan heeft – hoe kun je dan als zijn volgeling *niet* bescheiden, *niet* zachtmoedig, *niet* geduldig zijn?! Dat bestaat toch niet?!

Nee, en toch is het steeds weer nodig, het appel, de oproep: *laat onder u de gezindheid zijn die Christus Jezus had...*

En toch is het steeds weer nodig de christenen op het hart te drukken: *maak mij dan volmaakt gelukkig door eensgezind te zijn, één in liefde, één in streven, één van geest. Handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan, maar acht in alle bescheidenheid de ander belangrijker dan uzelf. Heb niet alleen uw eigen belang voor ogen, maar ook die van de ander.*

Het is iets wat ook een predikant zichzelf steeds voor moet houden: *ga de weg die past bij uw roeping... Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft...* En ik erken dat ik daarin tekort ben geschoten, niet volmaakt ben geweest, steken heb laten vallen. Soms te heftig, te onbedachtzaam, te ongeduldig. Ik vraag daarvoor u en bovenal onze God vergeving.

En nu er vandaag een einde komt aan onze officiële verbintenis aan elkaar, u als gemeente en ik als uw predikant, is het iets wat ik u graag wil meegeven voor de toekomst: [dia17]

laat deze gemeente bovenal lichaam van Jezus Christus blijven. Laat het aan alles te merken, te horen en te voelen zijn dat het hier weliswaar om mensen *gaat*, maar dat het om Jezus *draait*. Dat Hij centraal staat. Dat Hij het Hoofd is. Dat we Hem dienen en volgen.

En daarbij: laat ieder van u persoonlijk zijn/haar plekje in die gemeente innemen. Dus niet allemaal losse puzzelstukjes naast elkaar, maar in elkaar, met elkaar, bij elkaar. Verbonden. Echt een eenheid: *samen* kerk. In liefde verbonden. Op de wijze van onze Heer. Bescheiden, zachtmoedig, geduldig.

In dat alles is het een buitengewone bemoediging dat de kerk niet van ons maar van Jezus Christus is, en dat Hij niet alleen in Hattem, maar ook in Emmen, niet alleen in Nederland, maar ook in Ukraine, niet alleen vandaag en morgen, maar in alle tijden zijn volk, zijn kinderen bijeen brengt onder hetzelfde evangelie, dezelfde blijde boodschap.

Mag het een bemoediging zijn, dat ook al scheiden onze wegen, we mogen weten dat God van allen, boven allen, door allen en in allen is. Hem zij de eer en glorie tot in eeuwigheid.

Amen